

RAPPORT OM ÅRSREKNESKAPEN 2021, NR 20

Osterøy Kommune

Innleiing

Vi har revidert kommunen sin årsrekneskap for 2021. Vårt arbeid er utført med heimel i Kommuneloven kapittel 24 som set nærare krav til revisjon av kommunen sin årsrekneskap. Kommuneloven § 24-2 krev at planlegging, gjennomføring og rapportering av revisjon skal skje etter krava i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk fylgjer mellom anna av internasjonale revisjonsstandardar (ISA). Vår hovudoppgåve er å konkludere på om årsrekneskapen er avlagt utan vesentlege feil.

Revisjonshandlingane gir oss grunnlaget for denne konklusjonen. Desse handlingane er styrt av vurderingar i høve til risiko og vesentlegheit og omfattar mellom anna stikkprøver, analysar, fysisk inspeksjon, samtalar med leiinga og kontroll mot ulik ekstern informasjon.

Uavhengig melding frå revisor er for 2021 ei såkalla “normalberetning”. Det inneber at revisjonen ikkje har avdekka og påvist vesentlege feil og manglar i årsrekneskapen eller i kommunen si øvrige rapportering som medfører nokre atterhald. Vi har ved våre testar av kontrollar og vurdering av kommunens interne kontrollsystem ikkje avdekt svakheiter av vesentleg betydning.

Med vesentlege feil og manglar i årsrekneskapen meins feil og manglar som ville kunne påverke brukarane av rekneskapen si oppfatning og vurdering av den økonomiske rapporteringa. Med vesentlege manglar i kommunen sitt interne kontrollsystem, meins vesentlege feil og manglar som ikkje blir løpande avdekt av administrasjonen sine eigne rutinar og system.

Vi har for 2021 avgitt ei revisjonsmelding utan atterhald, men det er det nokre tilhøve vi ønskjer å sette fokus på. Dette blir gjort i denne rapporten som oppsummerar nokre av tilhøva som følgjer av vår revisjonsgjennomgang dette året. Vi vil også vise til forenkla etterlevingskontroll for 2021 der vi legg fram ei eiga attestasjonsuttale.

Dokumentasjon og avstemming av balansen

Bokføringsloven stiller krav til dokumentasjon av balansen. Dokumentasjon av balansen skal underbygge balansepostane si:

- Fullstendigheit (alle balansepostar er bokført)
- Gyldigheit/Realitet (berre balansepostar som eksisterar og gjeld den bokføringspliktige er bokført)
- Nøyaktigheit (balansepostane er korrekt bokført, herunder riktig periodisert og verdsatt)

Revisjonen har kontrollert om balansekonti er avstemt og tilstrekkeleg dokumentert. Nokre kontoar var ikkje avstemt på tidspunktet rekneskapen vart levert til revisjonen. Vår gjennomgang viser at det også er ulik kvalitet på avstemmingane. Ein del av kontoane er godt dokumentert med tilstrekkeleg underlagsdokument til dømes årsoppgåver frå bank. Men det er nokre konti der mangelfull dokumentasjon gjer det vanskeleg og tidkrevande for oss å ta stilling til bokført beløp. Bilag og eller anna dokumentasjon som er relevant for saldo på balansekontoen skal ligge ved sjølve avstemminga av kontoen. Revisjonen har for nokre av kontoane sjølv ved hjelp av søk på bilag i systemet og ved å etterspørre ytterlegare dokumentasjon, fått tilstrekkeleg dokumentasjon for å kunne ta stilling til saldo pr 31.12.21. Vi rår derfor kommunen til å arbeide med forbetring av kvalitet på balanseavstemming slik at samtlege konti blir tilstrekkeleg avstemt.

Vi rår også til ein gjennomgang av balansekontoane, da det er mange hjelpekonti i bruk som med fordel kunne vore rydda vekk.

Rapportering av tredjepartsopplysingar for sjølvstendig næringsdrivande

Alle næringsdrivande og offentlege oppdragsgjevarar som har kjøpt tenester frå sjølvstendig næringsdrivande utan fast forretningsstad i inntektsåret er pliktige til å rapportere det fakturerte beløpet, eksklusiv meirverdiavgift til Skatteetaten. Innleveringsfrist for ordinære oppgåver er 15. februar året etter inntektsåret. Det er Skatteforvaltningsloven som regulerer dette. Kommunen har for 2021 ikkje vurdert om det skal rapporterast tredjepartsopplysingar for sjølvstendige næringsdrivande og det er følgjeleg ikkje føretatt innrapportering for dette året. Tvangsmulkt kan bli ilagt dersom opplysningspliktige ikkje rapporterer denne informasjonen. Vi rår kommunen til å få på plass ei rutine som sikrar ein gjennomgang av dette kvart år slik at pliktig rapportering blir gjennomført.

Rapportering og avstemming av Pass og stell av barn og Skattefrie utbetalinger frå offentleg mynde

Innrapportering og dokumentasjon på at desse oppgåvene er innsendt er framlagt. Men vi har ikkje fått dokumentasjon på avstemming av innrapporterte opplysningar mot rekneskapen.

Budsjett

Budsjett-tal er ikkje i tilstrekkeleg grad oppdatert i Visma/rekneskapsprogrammet. Det er derfor nokre avvik på budsjett-tal mellom Visma og tala i årsmelding- og rekneskapsdokumentet. Tala i årsmelding- og rekneskapsdokumentet stemmer med vedteke og justert budsjett.

Vi rår til at administrasjonen ser på rutiner her slik at rekneskapsprogrammet reflekterer vedtekte budsjett-tal.

Anleggsregister

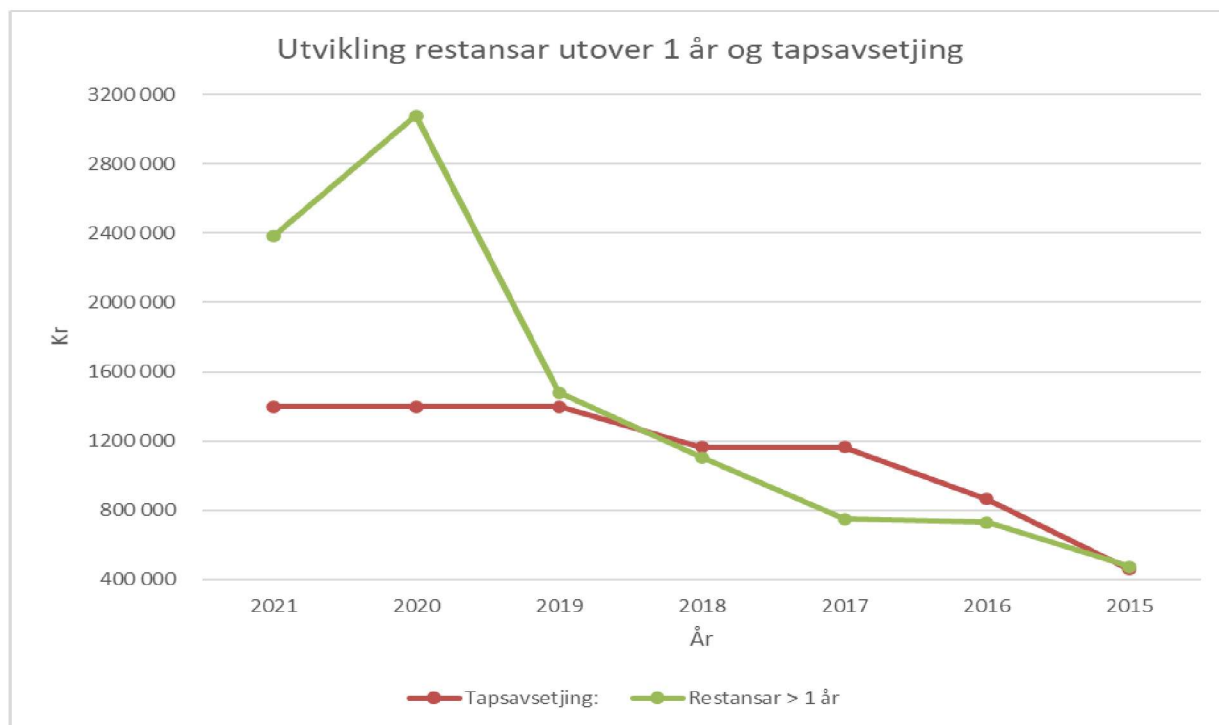
På totalnivå viser anleggsregisteret eit mindre avvik mot rekneskapen. Avviket er ikkje vesentleg, men vi rår til sjå på dette og justere slik at det blir samsvar mellom anleggsregister og hovudbok. Det er også nokre avvik mellom dei ulike gruppene i anleggsregisteret og tilhøyrande balansekonto. Desse avvika bør ryddast vekk i løpet av 2022.

Uteståande fordringar og avsetjing til tap på krav

Uteståande fordringar utgjer samla i underkant av 9,7 MNOK pr 31.12.21. Av desse utgjer restansar utover 1 år i underkant av 2,4 MNOK. Avsetjing til tap på krav er i rekneskapen 1,4 MNOK.

Vår meining er at tapsavsetjinga i utgangspunktet bør minst dekke restansar utover 1 år i tillegg til noko avsetjing for nyare fordringar. Vi meiner derfor at avsetjinga til tap på krav er noko låg i 2021.

Av figuren nedanfor ser vi at uteståande fordringar utover 1 år har auka relativt mykje dei seinare åra. Vi rår derfor til at purre- og inndrivingsrutinar blir vurdert og at det blir arbeidd med å snu denne utviklinga slik at ein reduserer mogelegheita for at kommunen taper inntekter.

Bundne fond

Vi rår til ein gjennomgang og vurdering av bundne fond i rekneskapen. Det er fleire fond utan føringar dei siste åra. Ved gjennomgangen bør ein vurdere aktualiteten til dei ulike fonda og sjå etter om midlar eventuelt må vurderast tilbakeført.

Unytta lånemidlar

Det har over nokre år vore ei samanblanding av unytta lånemidlar knytt til ulike føremål; investering og vidare utlån. Dette gjer at saldo på desse kontoane ikkje er riktig pr 31.12.21. Fordelinga av ubruka lånemidlar pr 31.12.21 knytt til formidling og investering er derfor ikkje rett, men stemmer på totalnivå. Administrasjonen har starta arbeidet med å rydde opp i dette, men er ikkje i mål med dette arbeidet.

Vidare er det viktig at kommunen framover kvart år vurderer avsetjing til og evt bruk av bunde investeringsfond i samsvar med KRS 3.

Avstemming løn

Løpande lønsavstemmingar vert ikkje utført jamleg mot rekneskapen. Revisjonen ber om at det vert laga rutinar for å dokumentere avstemmingar på lønsområdet. Vi oppmodar til at løn vert avstemt kvar månad og signert ut av den som utfører arbeidet. Viktig at dokumentet viser tydeleg at dette gjeld Osterøy Kommune. Det er viktig at løn vert avstemt mot rekneskapen for å få ein jamleg kontroll på at lønssystemet og rekneskapssystem balanserer. Når avstemminga avdekkjer avvik må ein løpande undersøkje kvifor avvika oppstår og gjennomføre dei justeringar som må til for at rekneskapen går i balanse mot lønsrekneskapen. Løn utgjer ein stor del av kostnadane i kommunen, og det er derfor svært viktig med god kontroll på dette området.

Rekneskapsdokument og notar

Første versjon av avlagt rekneskap inneheldt ikkje alle dei pliktige oppstillingane og fleire noter var mangelfulle og/eller inneheldt feil.

Til dømes mangla oppstillingane etter §5-9 i forskrifta; oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar.

Dei fleste tilhøva er påpeika og korrigert i endeleg versjon av rekneskapen, men dokumentet har framleis nokre manglar. Revisjonen vurderer ikkje desse manglane som så vesentlege at dei påverkar vår konklusjon om rekneskapen, og desse blir derfor ikkje omtala i revisjonsmeldinga. Men desse tilhøva bør rettast opp i til seinare år. Vi listar nedanfor dei tilhøva der det er størst manglar:

1. Skjema over årsavslutningsdisposisjonar oppstilt etter § 5-9 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. er mangelfullt utfylt og inneheld nokre feil.
  - Til dømes siste del av skjemaet relatert til investeringsrekneskapen:
    - Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån skal ikkje vere 20 709 slik som oppført. Riktig tal skal vere -32 552.
    - Summeringa går ikkje opp
2. Balansen er ikkje heilt i samsvar med inndeling/klassifisering i forskrift. Etter forskrift skal både leverandørgjeld og anna kortsiktig gjeld spesifiserast/klassifiserast på eigne liner. På same måte skal kundefordringar og andre kortsiktige fordringar spesifiserast/klassifiserast på eigne liner. I rekneskapen er beløpa på desse linene oppgitt samla. Her er såleis ein klassifiseringsfeil.
  - Pr 31.12.21 er leverandørgjeld oppført til 0. Riktig beløp skal vere kr 23 020 812.
  - Pr 31.12.21 er anna kortsiktig gjeld oppført til kr 101 254 845. Riktig beløp er 78 234 034.
  - Pr 31.12.21 er kundefordringar oppført med kr 64 850 081. Riktig beløp skal vere 9 654 839.
  - Pr 31.12.21 er andre kortsiktige fordringar oppført til kr 0. Riktig beløp skal vere 55 195 242.
3. Balansen i rekneskapen manglar notehenvinsingar. Etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv., § 5-15 skal det i oppstillingane i årsrekneskapen så langt som mogleg bli gjeve henvisningar frå rekneskapspostar til tilhøyrande note.
4. Nokre av notane er noko mangelfulle etter krav i forskrifta
  - Til dømes note 1 om arbeidskapital

Vi rår til at det blir gjort ein grundig intern kontroll og gjennomgang av dokument og avstemmingar i administrasjonen før rekneskapen blir sendt til revisjon. Ein slik kontroll bør luke vekk dei største manglane og fører til ein meir effektiv prosess for alle partar.

Kommunen nyttar programmet Framsikt til å blant anna presentere årsmelding og årsrekneskap. Dette systemet er integrert mot Visma/rekneskapssystemet. Framsikt har i dag ingen funksjon der ein enkelt kan skrive ut rekneskapen i t.d. PDF-format slik at oppstillingar og noter ser ryddig og lettles ut. Utskrift frå Framsikt er uryddig og vanskeleg å lese, med til dømes tal som går over fleire liner, noko som gjer vårt arbeid

med å kontrollere dokumentet vanskelegare og meir tidkrevande. Tilsvarande er det vanskeleg å lese for øvrige brukarar av rekneskapen som ønskjer ein kopi/utskrift.

Avsluttande kommentarar

Den første versjonen av avlagt rekneskap inneheldt nokre manglar med tanke på pliktige oppstillingar, notar og balansedokumentasjon som er omtala i rapporten.

Det mest vesentlege har komme på plass undervegs i revisjonsarbeidet, og revisjonen har fått svar på spørsmål, fått tilsendt etterspurt dokumentasjon og har generelt opplevd samarbeidet med kommunen som godt. Men mangelfull leveranse medfører ekstraarbeid for alle partar og at revisjonsprosessen tek lengre tid. Rekneskapen var i utgangspunktet også seint avlagt, slik at revisjonsarbeidet ikkje var avslutta innan 15. april (19. april i 2022 grunna heilagdag). Vi er derfor pliktig å gje negativ revisjonsmelding datert denne dagen. Den negative revisjonsmeldinga er erstatta av normal revisjonsmelding når revisjonsarbeidet er avslutta.

Samla sett vurderer vi at endeleg årsrekneskap for 2021 ikkje inneheld vesentlege feil.

Vi takkar for eit godt samarbeid undervegs i revisjonsåret og håper dei tema som er omtala i rapporten blir oppfatta som konstruktive innspel knytt til kommunen sitt løpande arbeid med forbetring av interne kontrollrutinar, rekneskapsføring og dokumentasjon av rekneskapsinformasjon.

Med venleg helsing,
Vestlandsrevisjon IKS

Janne Eraker
Revisjonssjef/statsautorisert revisor